

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep

0032 OSLO

Deres ref.	Vår ref. Arkivsaknr.	Saksbehandler	direkte innvalg	Løpenr.	Arkiv
	05/487-27	Roger Granheim	56 15 8156	744/08	A10

MV - HØRING OM ENDRINGER I BARNEHAGELOVEN

Fra møtet i Formannskapet den 08.01.2008, saksnr 13/08

Det oversendes herved fra Askøy formannskap høringsuttalelse i hht ovennevnte sak. Vedtaket ble fattet For 7 stemmer Mot 4 stemmer.

Høringsuttalelse:

Askøy kommune har fått utsatt høringsfristen til 8. januar 2008. Askøy Kommune vil protestere mot den korte hørings tiden. Høringen var innstemplet 8. november med høringsfrist 3. januar. November og desember er hektiske måneder med fokus på budsjettarbeid i kommunene. Fra midten av desember er det ikke politiske møter, dette innebærer at hørings tiden blir avkortet. Høringsnotatet med forslag til endringer i barnehageloven vil ha store konsekvenser for kommunene, det vil derfor være av stor betydning at kommunene får mulighet til en god politisk behandling. Høringsfrister må settes slik at det sikrer en politisk behandling i kommunene, dette er viktig for lokaldemokratiet.

Høringsdokumentet omhandler 4 hovedelementer:

- *Innføring av lovfestet rett til barnehageplass*
- *Rammefinansiering av barnehagesektoren*
- *Finansiering av ikke-kommunale barnehager*
- *Innhenting av nødvendige data i barnehagesektoren*

Lovfestet rett til barnehageplass

Askøy Kommune mener det ikke er riktig å innføre en lovfestet rett til barnehageplass før full barnehagedekning er nådd.

Askøy Kommune mener at dagens lovtekst synliggjør kommunens forpliktelse til å gi alle som ønsker det en barnehageplass, og at det ikke er nødvendig og ønskelig å innføre en lovfestet rett til barnehageplass utover dette. En viktig forutsetning for rettighetsfestingen er at full barnehagedekning er nådd.

For å innfri rettigheten må kommunen planlegge for en viss overdekning av antall barnehageplasser, dette vil nødvendigvis måtte føre til at kostnadene til å drive barnehager blir noe høyere enn det som har vært mulig å drive for tidligere. Årsaken til dette er at mens man tidligere har kunnet drive med 100 % oppfylning av barnehageplassene, med dermed relativt lave kostnader til lønn, lokaler og andre driftsutgifter per plass, må man nå legge inn en ikke

ubetydelig bufferkapasitet for å sikre at kommunen virkelig har kapasitet til å ta imot de som har rett på plasser. Dermed må de totale driftsutgifter deles på et noe mindre antall plasser, noe som igjen vil føre til høyere kostnader per plass, og dermed høyere totale driftsutgifter enn tidligere.

Å etablere nye plasser tar noe tid både i forhold til tilrettelegging av lokaler og rekruttering av personell. Videre vil utviklingen av maksimalprisen foreldrene skal betale, utviklingen av kontantstøtten, det lokale arbeidsmarkeds variasjoner, arbeidsinnvandringen, nedlegging av private barnehager, m.v. påvirke balansen mellom tilbud og etterspørsel etter barnehageplass i betydelig grad. Statens overføring av ressurser til kommunene må ta høyde for den overdekning av barnehageplasser kommunene vil være avhengig av å ha til enhver tid. Fleksibilitet i forhold til kvalitetskrav overfor bygninger og bemanning på midlertidig basis kan også være et viktig virkemiddel for å møte svingninger i etterspørsel.

Når det blir full barnehagedekning, bør bestemmelsen om samordnet opptaksprosess strammes inn med felles opptakskriterier for barnehagene i kommunen. Askøy Kommune vil ikke støtte forslaget om at det på sikt innføres minimum to opptak i året, men anbefaler løpende opptak for å unngå planlegging av overkapasitet.

Askøy Kommune anbefaler at dagens ordning med prioritering av 2 grupper som ansees å ha et særlig behov for barnehageplasser. Dette er barn med nedsatt funksjonsevne og barn det er fattet vedtak lov om barnevernstjenester – omsorgsovertagelse og frivillig hjelpetiltak. Askøy Kommune vil påpeke at den økte kapasiteten i barnehagesektoren har medført økt behov for plasser til barn med nedsatt funksjonsbehov. Statens øremerkede tilskudd til denne brukergruppen er ikke økt i takt med endring i behovet, og kommunen opplever en betydelig underfinansiering for brukergruppen.

Forslag til vedtak:

Før full barnehagedekning er nådd, ønsker ikke Askøy Kommune at det innføres en lovfestet rett til barnehageplass.

Når det blir full barnehagedekning, bør bestemmelsen om samordnet opptaksprosess strammes inn med felles opptakskriterier for barnehagene i kommunen.

Askøy Kommune vil ikke støtte forslaget om at det på sikt innføres minimum to opptak i året, men anbefaler løpende opptak for å unngå planlegging av overkapasitet.

Rammefinansiering

Askøy Kommune mener kommunene skal ha et helhetlig ansvar for barnehagesektoren, også når det gjelder finansiering. Det offentlige tilskuddet bør utbetales av kommunen direkte til den barnehagen hvor foreldrene har valgt plass for sine barn, etter prinsippet ”pengene følger barnet”. På den måten vil det også bli enklere å velge barnehage på tvers av kommunegrensen, for dem som ønsker det.

Ikke-kommunale barnehager står for en stor del av barnehagetilbudet i Askøy, og bidrar i høy grad til mangfold, nytenkning og utvikling av kvalitet i barnehagesektoren. For å gjøre det enklere å etablere og drive barnehager, bør barnehagelovgivningen forenkles.

Det er viktig å påpeke at det må utarbeides egne kostnadsnøkler for barnehager, hvis det legges opp til en overgang fra øremerking til rammefinansiering.

Askøy kommune er en kommune som lenge har måtte jobbe hardt med å håndtere den kostnadsdrivende effekten av å være en vekstkommune. Dagens prognose tilsier årlig to nye 4 avdelingsbarnehager for å dekke behovet en rett til barnehage vil medføre.

For å ivareta denne veksten ønsker Askøy kommune en forutsigbar og tilstrekkelig finansiering av barnehageplasser som medfører at den statlige forutsetningen om fullfinansiering av barnehagereformen ivaretas.

Askøy Kommune er bekymret for at en overføring til rammefinansiering av barnehagesektoren kan det være vanskelig å sikre at staten fullfinansierer sin del av barnehagereformen. Kommuner med stor vekst kan derfor komme i en situasjon der de mangler penger til barnehagesektoren.

Askøy kommune, som nabokommune til Bergen, ligger i et geografisk område der lønnsutgifter på grunn av kreftene i stillingsmarkedet er på topp på landsbasis. Selv uten den svært ekspansive satsingen på barnehageutvikling som man har sett i det siste, ville vi fremdeles måtte registrere en betydelig kamp blant kommuner og private i Bergenregionen om fagutdannende barnehagemedarbeidere, noe som igjen nødvendiggjør å måtte tilby lønninger til fagutdannende barnehagemedarbeidere som langt overgår det vi tidligere har registrert som tilstrekkelige lønnsrammer. I andre områder av landet er ikke lønnsmarkedet tilnærmelesvis så stramt, noe som fører til at barnehagene kan drives betydelig rimeligere. Den graderte arbeidsgiveravgiften bidrar også i en betydelig grad til en slik skjev behandling av kommuner med samme utgifter, men helt forskjellig grad av kompensasjon.

I tillegg til dette er det også slik at eiendomsprisene i Bergenregionen er blant de høyeste i landet. Barnehager vil nødvendigvis måtte etableres i områder der folk faktisk bor, noe som igjen fører til betydelig høyere etableringspriser for nye barnehager. Inntektsfordelingsprinsippet mellom kommuner tar som kjent ikke hensyn til dette. Systemet tar derimot et "motsatt" hensyn til dette, på den måten at perifere kommuner/distriktskommuner, som ikke regnes som "lettdrevne" kommuner, og som har relativt sett rimelige eiendomspriser, får betydelig større uttelling for sine kostnader enn det som Askøy kommune får.

Askøy kommune vil derfor innstendig anmode om at kompensasjon for kostnader til utvikling og drift av barnehager også på lang sikt regnes per barnehageplass. Hvis det innføres en lovfestet rett til barnehageplass, må det fra statens side legges en rimelig kompensasjon for den buffer som må til for å sikre plass til alle som etter hvert vil ha krav på plass.

Forslag til vedtak:

Det offentlige tilskuddet bør utbetales av kommunen direkte til den barnehagen hvor foreldrene har valgt plass for sine barn, etter prinsippet "pengene følger barnet".

Hvis barnehagesektoren overføres til rammefinansiering forutsettes det at staten fullfinansierer både når det gjelder skjønnsmidler til barnehager som etableres også etter 2009 og økonomisk likebehandling av offentlige og private barnehager.

Finansiering av ikke-kommunale barnehager

Høringsdokumentet skisserer to hovedalternativer for overføring av tilskudd til ikke-kommunale

barnehager.

Hvis retten til driftstilskudd ved bygging av nye barnehager, og at driftstilskudd kun skal gis hvis kommunen finner den nye barnehagen "nødvendig", vil selvsagt dette bety en fullstendig stopp i bygging av nye private barnehager.

At kommunale og ikke-kommunale barnehager i den enkelte kommune skal behandles økonomisk likeverdig i forbindelse med tilskuddberegningen, må ligge fast. Ikke-kommunale barnehager må sikres likebehandling gjennom et lovverk som gir dem rett til offentlig finansiering på linje med de offentlige barnehagene.

Forslag til vedtak:

Askøy Kommune slutter seg til innføring av ny § 14 i barnehageloven, men mener kommunen må få ansvar for å fatte vedtak om offentlig finansiering av alle nye barnehager, både offentlige og private etter fritt skjønn. Kommunene skal utarbeide lokale forskrifter om finansiering av barnehagene og det forutsettes likeverdig behandling mellom private og kommunale barnehager.

Askøy Kommune mener at søknadstidspunkt for offentlig finansiering av nye ikke-kommunale barnehager bør legges til det tidspunkt plangodkjenning foreligger.

Askøy Kommune mener at loven må åpne for muligheter til å avvikle barnehagetilbud som ikke lenger er etterspurt i tilstrekkelig grad, når det ellers er etablert nok barnehageplasser i kommunen til å fylle etterspørselen.

Innhenting av nødvendige data i barnehagesektoren

Askøy Kommune har ingen merknader til forslag til endringene som er skissert, under forutsetning av at innhenting og behandling av data, skjer i henhold til Datatilsynets retningslinjer.

Høringsuttalelsen vedtas av Formannskapet etter Kommunelovens § 13. Endringer i forhold til Formannskapets behandling vil bli ettersendt etter behandling i Utvalg for Oppvekst og Levekår 15 januar 2008.

Med hilsen

Else Kvernøy Bjørkhaug
sekretariatssjef

Else Gammelsrød
sekretær